

คำตอบ: เพื่อเป็นการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับการใช้สารดัดแปรพันธุกรรม (GM) กฎหมายสุขอนามัยอาหาร และกฎหมาย JAS จึงกำหนดให้ต้องมีการติดฉลากแสดงว่าเป็นอาหารที่ดัดแปรพันธุกรรม ซึ่งได้ผ่านการรับรองทางด้านความปลอดภัยแล้วจากกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการสังคม (ดังตารางที่ 25)

วิธีการติดฉลาก

การติดฉลากมี 3 ประเภทดังข้างล่างนี้ ซึ่งจะเป็นแบบเดียวกันทั้งกฎหมายสุขอนามัยอาหาร และกฎหมาย JAS หากฝ่าฝืนจะถูกพิจารณาความผิดหรือได้รับโทษปรับตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นจึงควรระมัดระวัง

- (1) กรณีที่ใช้สินค้าเกษตรดัดแปรพันธุกรรมที่มีการบริหารจัดการแบบแยกส่วนในขั้นตอนการผลิตและการจัดจำหน่ายเป็นวัตถุดิบ (หมายเหตุ 1:)
 - การติดฉลากแบบบังคับ เช่นระบุว่า “ถั่วเหลือง (ดัดแปรพันธุกรรม)” ฯลฯ
- (2) กรณีที่ใช้สินค้าเกษตรดัดแปรพันธุกรรมและไม่ดัดแปรพันธุกรรมโดยไม่มีการคัดแยกออกจากกันเป็นวัตถุดิบ
 - การติดฉลากแบบบังคับ เช่นระบุว่า “ถั่วเหลือง (ดัดแปรพันธุกรรม-ไม่คัดแยก)” ฯลฯ
- (3) กรณีที่ใช้สินค้าเกษตรไม่ดัดแปรพันธุกรรมที่มีการบริหารจัดการแบบแยกส่วนในขั้นตอนการผลิตและการจัดจำหน่ายเป็นวัตถุดิบ
 - การติดฉลากแบบสมัครใจ เช่นระบุว่า “ถั่วเหลือง (ไม่ดัดแปรพันธุกรรม)” ฯลฯ

หมายเหตุ 1: “การบริหารจัดการแบบแยกส่วน” หมายถึง การบริหารจัดการโดยผู้รับผิดชอบที่มีหน้าที่ดูแลขั้นตอนการผลิต การจัดจำหน่าย และการแปรรูปสินค้าเกษตรที่ดัดแปรพันธุกรรมและไม่ดัดแปรพันธุกรรมแยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง โดยมีเอกสารรับรองยืนยันการดำเนินการดังกล่าว

อนึ่ง สามารถยกเว้นการระบุฉลากได้ สำหรับกรณีดังต่อไปนี้

- สินค้านั้นไม่ใช่วัตถุดิบหลัก (สัดส่วนโดยน้ำหนักขององค์ประกอบนั้นไม่อยู่ใน 3 อันดับแรก หรือมีสัดส่วนไม่ถึง 5 % โดยน้ำหนัก)
- โปรตีนหรือ DNA ที่ได้จากการดัดแปรทางพันธุกรรมมีการเสื่อมสลาย หรือถูกกำจัดออก (เช่น ซอสถั่วเหลือง (shoyu) น้ำมันปรุงอาหาร เป็นต้น)

*ติดต่อ:

Food Sanitation Law:

Department of Food Safety, Pharmaceutical and Medical Safety Bureau,
Ministry of Health, Labour and Welfare (TEL: 03-5253-1111)

JAS Law:

Standards and labeling Division, General Food Policy Bureau,
Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries (TEL: 03-3502-8111)
Standard and Labeling Department, Headquarter,
Center for Food Quality, Labeling and Consumer Services (TEL: 048-600-2371)

ตารางที่ 25 อาหารที่ต้องติดฉลากแสดงการแปรรูปพันธุกรรม

สินค้าเกษตร (ัญญาหาร 5 ชนิด)	ถั่วเหลือง (รวมทั้ง ถั่วแระ และถั่วงอกจากถั่วเหลือง) ข้าวโพด มันฝรั่ง rapeseed เมล็ดฝ้าย	
อาหารแปรรูป 30 กลุ่ม	สินค้าอาหารที่ต้องติดฉลาก	ส่วนผสมที่ต้องระบุในฉลาก
	1. เต้าหู้ และเต้าหู้ทอด	ถั่วเหลือง
	2. เต้าหู้แช่แข็ง กากถั่วเหลือง yuba (ถั่วเหลืองชั้นแห้ง)	
	3. Natto (ถั่วเหลืองหมัก)	
	4. นมถั่วเหลือง	
	5. Miso (ถั่วเหลืองกวน)	
	6. ถั่วเหลืองต้มสุก	
	7. ถั่วเหลืองบรรจุกระป๋องหรือขวด	
	8. Kinako (แป้งถั่วเหลืองอบ)	
	9. ถั่วเหลืองอบ	
	10. อาหารที่มีรายการในข้อ 1 - 9 เป็นส่วนผสมหลัก	
	11. อาหารที่มีถั่วเหลืองเป็นวัตถุดิบหลัก	
	12. อาหารที่มีแป้งถั่วเหลืองเป็นส่วนผสมหลัก	
13. อาหารที่มีโปรตีนถั่วเหลืองเป็นส่วนผสมหลัก		
14. อาหารที่มีถั่วแระเป็นส่วนผสมหลัก	ถั่วแระ	
15. อาหารที่มีถั่วงอกจากถั่วเหลืองเป็นส่วนผสมหลัก	ถั่วงอกจากถั่วเหลือง	
16. ขนมขบเคี้ยวที่ทำจากข้าวโพด	ข้าวโพด	
17. แป้งข้าวโพด		
18. ข้าวโพดคั่ว		
19. ข้าวโพดแช่แข็ง		
20. ข้าวโพดบรรจุกระป๋องหรือขวด		
21. อาหารที่มีแป้งข้าวโพดเป็นส่วนผสมหลัก		
22. อาหารที่มีปลายข้าวโพดเป็นส่วนผสมหลัก (ยกเว้น cornflake)		
23. อาหารที่มีข้าวโพด(สำหรับปรุงอาหาร)เป็นส่วนผสมหลัก		
24. อาหารที่มีรายการในข้อ 16 - 20 เป็นส่วนผสมหลัก		
25. มันฝรั่งแช่แข็ง	มันฝรั่ง	
26. มันฝรั่งแห้ง		
27. แป้งมันฝรั่ง		
28. ขนมขบเคี้ยวที่ทำจากมันฝรั่ง		
29. อาหารที่มีรายการในข้อ 25 - 28 เป็นส่วนผสมหลัก		
30. อาหารที่มีมันฝรั่ง (สำหรับประกอบอาหาร) เป็นส่วนผสมหลัก		

นอกเหนือจากรายการด้านบนแล้ว กฎหมาย JAS ยังกำหนดให้ต้องมีการระบุฉลาก “ถั่วเหลืองที่มีกรดโอเลอิกสูง” รวมทั้งสินค้าแปรรูปที่ได้รับการรับรองทางด้านความปลอดภัยจากกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการสังคมแล้ว ให้ระบุตามมาตรฐานฉลากแสดงคุณภาพว่า “กรดโอเลอิกสูงจากการดัดแปรพันธุกรรม”

บันทึกย่อ

ประเทศญี่ปุ่นได้มีการบังคับใช้ระบบการพิจารณาทางด้านความปลอดภัยของอาหารดัดแปรพันธุกรรม มาตั้งแต่เดือนเมษายน ปี 2544 กฎหมายสุขอนามัยอาหารไม่อนุญาตให้นำเข้าหรือจำหน่ายสินค้าดัดแปรพันธุกรรมที่ไม่ผ่านการพิจารณา แม้ว่าจะมีการยอมรับให้ใช้ได้ในประเทศอื่นก็ตาม หลังจากที่มีการแก้ไขข้อบังคับภายใต้กฎหมายสุขอนามัยอาหารทำให้จำเป็นต้องยื่นขอนำเข้าสินค้าดัดแปรพันธุกรรม (รวมทั้งสินค้าแปรรูป เป็นกรณีเฉพาะในขั้นตอนของการยื่นขอนำเข้าอาหาร อาจมีบางกรณีที่ต้องใช้เอกสารรับรองการ “บริหารจัดการแบบแยกส่วน” หรือในบางครั้งก็ไม่จำเป็นต้องระบุใน “แบบคำร้องขอนำเข้าอาหาร” ดังนั้นจึงควรตรวจสอบให้ชัดเจนก่อนการนำเข้า โดยอาจขอคำปรึกษาได้จากหน่วยงานตรวจสอบอาหารนำเข้า ณ หน่วยงานกักกัน